

Q-team MIRT-verkenning

Rivierklimaatpark IJsselpoort

Aan: Opdrachtgeversoverleg en Stuurgroep
Onderwerp: advies Q-team concept MER-IGSV-VKA

Arnhem, 11-10-2019

Geachte leden van het Opdrachtgeversoverleg en de Stuurgroep,

Het Q-team heeft op 30 september gesproken over de concepten van het milieueffectrapport (MER), de intergemeentelijke structuurvisie (IGSV) en het voorkeursalternatief (VKA). Een deel van de vergadering was gezamenlijk met de Klankbordgroep. We hebben deze interactie als heel zinvol ervaren. Op basis van dit gesprek brengen wij u graag advies uit ter ondersteuning van de volgende stappen in het planproces.

Zoals ook in ons vorig advies verwoord, wij zijn enthousiast over de opzet van het VKA voor het Rivier-Klimaat-Park en de doorvertaling in de IGSV. Er ligt een consistent, logisch verhaal waarin gefaseerd wordt toegewerkt naar het gewenste toekomstbeeld. Naast waardering voor het resultaat is het uitspreken van waardering voor het proces ook op z'n plaats.

Bij de volgende uitwerkingsstap adviseren wij u aandacht te besteden aan de volgende punten:

- duurzaamheid van natuurinclusieve landbouw;
- borging van extensief gebruik terrein De Groot;
- uitwerking landschapsvisie en investeren in landschap;
- en samenhang en kwaliteitsborging in de vervolgaanpak.

Duurzaamheid van natuurinclusieve landbouw

Het VKA en de IGSV gaan uit van een grote rol van de landbouw bij het realiseren van de gewenste natuurverbinding. Het is een positieve ontwikkeling dat de agrariërs open staan voor deze transformatie. Belangrijk vraagstuk hierbij is: hoe wordt continuïteit in natuurbeheer langjarig gegarandeerd? Met kortlopende beheersubsidies kan noodzakelijke continuïteit in beheer niet worden geborgd. Het is essentieel om te gaan werken met langjarige afspraken én toe te werken naar een situatie met gemiddeld beduidend minder grootvee-eenheden per hectare. Dit vraagt onzes inziens om aankoop of uitplaatsing van één of enkele bedrijven, waardoor blijvende boeren kunnen extensiveren. Enkel dan krijgt het transformatieproces naar een natuurinclusieve landbouw een stevige impuls en kan bovendien het heideboeren mogelijk worden gemaakt.

Borging van extensief gebruik terrein De Groot

In ons voorgaand advies hebben wij, evenals de Klankbordgroep, gepleit voor een extensieve invulling van terrein De Groot gezien de ligging op een cruciale plek in de ecologische verbindingzone en de keuze om intensieve recreatie in het Rhederlaag te concentreren. Wij begrijpen dat een herinrichting van terrein De Groot in de huidige context slechts kansrijk is wanneer er aan de eigenaar ontwikkelruimte wordt geboden. Maar de voorgestelde omschrijving voor het bieden van ruimte voor dag- en verblijfsrecreatie biedt te weinig garantie om toekomstige functies ook daadwerkelijk extensief te houden. Wij adviseren u om deze omschrijving aan te scherpen (nader te specificeren) en met behulp van een beeldkwaliteitplan fysieke grenzen te stellen aan de ontwikkelruimte en kwaliteitscriteria vast te leggen.

Uitwerking landschapsvisie en investeren in landschap

Het VKA en de IGSV bevatten een eerste aanzet voor een landschapsvisie. We adviseren u om bij de start van de planuitwerking deze contouren uit te werken tot een voldragen landschapsvisie; een inspirerend ruimtelijk landschapsbeeld voor de toekomst van het gehele plangebied. Een uitwerking van gewenste openheid en beslotenheid, van zichtlijnen, van structuren, patronen en karakter. Dit werkt inspirerend en helpt om de samenhang tussen ingrepen en ontwikkelingen ook op de lange duur te waarborgen (zeker wanneer deze in deelprojecten uitgewerkt gaan worden).

Het is daarbij van belang het plangebied in een ruimere context te beschouwen, gerelateerd aan ruimtelijke visies en planvormingsprocessen voor energie en klimaatadaptatie (RES en RAS). En de recente inzichten in klimaatverandering vragen ook om een ruimere tijdschaal, een blik in de toekomst voorbij 2050.

Naast het maken van een inspirerende landschapsvisiekaart adviseren wij u ook om in deze fase al middelen te reserveren voor investeringen in landschap. Het waarmaken van de ambitie van Rivier-Klimaat-PARK vraagt ook een investering in landschappelijke beplantingen als bomen, heggen, hagen en struwelen. Dit is niet slechts een afgeleide van doelen voor water en natuur, maar vraagt ook een gebiedsdekkend landschapsplan.

Samenhang en kwaliteitsborging vervolg

Zoals ook in ons vorig advies verwoord, de geschetste aanpak van het vervolgproces met Rijkswaterstaat als regisseur voor het gehele programma en een projectmatige uitwerking in deelgebieden door de partners is een prima manier om tot realisatie te komen. Wij adviseren u om bij het opstellen van het plan van aanpak voor de Planuitwerking invulling te geven aan de organisatie en het proces van ruimtelijke kwaliteitsborging voor het gehele plangebied om de samenhang voor de lange termijn te bewaken in een langjarig proces van uitwerking in verschillende deelprojecten met verspreide verantwoordelijkheden.

Wij zijn graag bereid om verder met u over dit advies in gesprek te gaan,

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Yttje Feddes', written in a cursive style.

ir. Yttje Feddes

Voorzitter van het Q-team Rivierklimaatpark IJsselpoort

Het Q-team MIRT-verkenning Rivierklimaatpark IJsselpoort bestaat uit Yttje Feddes (voorzitter), Peter van Rooy, Frans Klijn en Sjef Jansen. Het doel van het Q-team is het borgen van de ruimtelijke kwaliteit en integraliteit van de MIRT-verkenning. Voor contact met het Q-team kunt u zich richten tot secretaris Kees van der Velden, 026 3598140 of k.vander.velden@gelderland.nl.